

[Jørgen Jørgensen.]

da paa nuværende Tidspunkt fremsætter Lovforslag om kommunale Valg, maatte den gøre sig klart, at Spørgsmaalet om Valgretsaldere vilde blive rejst, og at et meget stort Flertal i Folketinget vilde føle sig forpligtet til at arbejde for, at Valgretsaldere blev sat ned. Regeringens Begrundelse for at udsætte Spørgsmaalet, til Forfatningskommissionen er færdig, vil ikke slaa til, bl. a. af den Grund, at der er Forhold i vor nyere politiske Historie for, at Valgretsaldere — som det allerede er nævnt gentagne Gange her i Dag — til Kommunalraadene er blevet nedsat adskillige Aar før Valgretsaldere til Folketinget blev nedsat, og yderligere gennemførte man i 1908 foruden Valgretsaldere Nedsættelse en saa betydelig Udvidelse af Valgretten til Kommuneraadene, at man gav Kvinderne Valgret uden at afvente den Forfatningsændring, hvorved Kvinderne opnaaede politisk Valgret. Naar man kunde gøre det i 1908, hvor en Forfatningsændring ogsaa var paa Trapperne, vil Regeringens Standpunkt, at man maa vente med at røre ved den kommunale Valgretsaldere, til Forfatningsændringen er gennemført, ikke være stærkt.

Det kan vel endda anføres til Gunst for at gennemføre Nedsættelsen af Valgretsaldere til Kommunevalgene, før det gennemføres til Rigsdagen, at de nye Vælgergrupper bedre er i Stand til at tage Stilling til de mere lokale Spørgsmaal, som ligger for inden for en Kommune, end til de større politiske Problemer, som Rigsdagen beskæftiger sig med.

Selv om Regeringen altsaa er af den Opfattelse, at Valgretsaldere til Folketing og Kommuneraad bør være ens, kan jeg ikke se, der skulde være noget i Vejen for, at man allerede nu gik til en Nedsættelse af Valgretsaldere til Kommunen. Jeg vil derfor ud fra disse Synspunkter opfordre Regeringen til at gaa med ind i et Arbejde for Valgretsaldere Nedsættelse under Behandlingen af det foreliggende Lovforslag.

Jeg er enig med Statsministeren, naar han ved flere Lejligheder har sagt, at Regeringen med den særlige Stilling, som denne Regering som en Mindretalsregering har, har Krav paa, at Oppositionspartierne her i Tinget viser Vilje til sagligt Samarbejde om de Spørgsmaal, som Tiden kræver løst. Jeg og mit Parti har givet Tilsagn om et saadant sagligt Arbejde og har vist i den Tid, der er gaaet, at vi staar ved dette Tilsagn. Ogsaa andre Partier her i Tinget har vist Vilje til sagligt Samarbejde, og der er

noget, der tyder paa, at vi virkelig er i Stand til at komme igennem mange af de vanskelige Problemer, der ligger for. Men naar Oppositionen, i hvert Fald en Del af Oppositionen, viser sin Redebonhed og Villighed til Forhandling, har Regeringen ogsaa et Ansvar og en Forpligtelse over for Oppositionen i den særlige Stilling, som Landet befinder sig i. Naar da Regeringen ved, at et stort Flertal i dette Ting er Tilhænger af, at Valgretsaldere nedsættes, saa bør Regeringen ved denne Sags Behandling tage Hensyn dertil.

Jeg mener altsaa, at Stillingen er den, at denne Lov ikke kan gennemføres, uden at man finder en Løsning paa Spørgsmaalet om Valgretsaldere Nedsættelse, og den Løsning, Regeringen foreslaar, at vente til Forfatningskommissionen er færdig, tror jeg ikke paa vil vinde tilstrækkelig Tilslutning her i Tinget. Da Sagen ved den Stilling, Regeringen har indtaget, faar en ganske særlig Karakter, vil jeg under Hensyn til de særlige Forhold, Landet befinder sig i, foreslaa, at Spørgsmaalet om Valgretsaldere Nedsættelse forelægges Vælgerne til Afgørelse ved en Folkeafstemning.

Fremgangsmaaden maa da blive den, at vi nu søger at blive enige om de rent saglige Ting i det forelagte Lovforslag — der kan jeg tilsiige mit Partis energiske Medarbejde for at opnaa et Resultat — og at vi med Hensyn til Valgretsaldere enes om en Nedsættelse, som derefter, før den træder i Kraft, skal forelægges for Vælgerne til Afgørelse ved en Folkeafstemning. Denne Folkeafstemning kan meget vel afholdes i Januar Maaned, saaledes at de unge, hvis Folkeafstemningen giver Tilslutning til Valgretsaldere Nedsættelse, kan udøve deres Stemmeret ved det forestaaende kommunale Valg i Marts. Selv om Regeringen skulde have principielle Betænkeligheder ved Valgretsaldere Nedsættelse i det hele taget, maa den kunne bøje sig for denne Folkeafstemnings Resultat.

De meget vidtgaaende Ændringer, som Socialdemokratiet møder med i deres Forslag, vil jeg henstille til Partiet ikke at opretholde. De kan ikke danne Grundlag for en Forhandling med Udsigt til at opnaa et Resultat. I Stedet for vil jeg opfordre Socialdemokratiet til at være med i Arbejdet for at finde et Grundlag paa den bestaaende Lovgivnings Grund, som Folketinget kan samles om, og saa i øvrigt sætte sine Kræfter ind paa sammen med os andre at finde en fornuftig Ordning paa Spørgsmaalet om Valgretsaldere.

Jeg kan altsaa tilsiige Indenrigsministe-